

Věkovou však ta chvála znepokojila. Nedalo jí, a odpovědne, jak jen měla trochu pokdy, zaskočila si také ku starému žalmanovi. Dovzdělala se, že tu František věra také byl. Starý tkadlec se ovšem divil, co že se Věková tak vyzptává, a jakou František odcházal a jaký byl.

“S jakou by odcházal,” děl, — “jako vždycky. Je to hodný hoch. Dal s Pánem Bohem, no, ano, ruku mně podal, a pak mně pohladil po hlavě, po vlasech, a povídá, abych byl hodně zdravý; to je pravda, to nedělává. A kdyby byl trochu rozlícenostněn! Však to on často býval a často si mně požaloval, jak se mu stýská. Přál jsem, aby se s tím netajil, aby to doma do očí řekl.”

“A co on?” ptala se kvapně Věková.

“Co bych to neřekl. Ze je u pantofly všecko marno. Vy že byste mu udělala po vůli, vás má tuze rád. Proto se také tajil a tají, a byste neměla zarmoutit a lítost. Ale kmotra, František má dar Duha svatého, toho je škoda. Můžete-li, promluve pantoflov do duše. Kdy pak se vrátí František?”

“Do týdne,” odpovídala Věková všecka zaržena. Zamyšlená se vracela domů. Tedy to nebyla pravda, František se jen tak tvářil poslední čas. U žalmanů v tu dobu si stýská. Ale proč se tak loučil, proč? Nejen s ní, ale také s kmotrem, se žalmanem. Proč se tak loučil? Vždyť jel jenom ani ne na týden, a ne kraj světa! —

František ráno, když vyjížděl, dlouho se po svém lodisti obíracel, třeba že bylo ještě hrošího. Pak když se dostal dále, do cizějších končin, schouli se do koutka a od dal se myšlenkám. Rozhodnost se mu vracela. Do podrobná vymýšlel a určoval, jak obchody odbude, jak všecko domů pošle, i zbývající peníze.

Nechtěl, aby otec mohl říci, že mu ujel s penězi, že je nepoctivec. Na další cestu, do Prahy, kam měl především namířeno, ušetřil si před tím i také tolik, co by nějaký týden mohl v Praze žít na svůj groš, nežli se mu nasákyne nějaké zaměstnání.

Bližil se takto k svému cíli, nicméně nebyl vesel, ani sám v sobě spokojen. Domov mu tkvěl v myslí, matka nejvíce. Než i starého otce bylo mu ten okamžik líto. Omlouval, co od něho zkusil, a sám si teď připomenul, že to pantofla s ním také dobře myslil, a že mání ho takto nejlépe opatřil, když ho uvede v obchod, který mu i dům a všecko bez toho chystá. Více však myslil na to, že je otec nezdůvěrný, a že všecko to zdraví matčinu nepřidá. Cítil vřícitky.

Byla to smutná cesta smutnou nad to podzimní krajinou. Země byla na kost zaržlá, na temenech hor a vrchů visela mračna bílavé mlhy, táhnoucí se daleko dolů po stráněch. Dřevěné chalupy ve všech poleny a pařezy takměř zarovnané vypadaly jako pustý. — Před nimi i na cestách skoro ani žlovička. Jeřáby u cesty a olše u potůčků holé, a lesy ve stráněch černější barvy tředly jako tmavé ostrovy z moře bílavé mlhy. —

Z večera počalo se chumelit. Tou dobou dojížděl do Králík. Semtělo se valně, tak že vrchy a chluvy kolem pohorského města zanikly v temnu. Jen na jednom kopeci zrovna nad městem zářilo několik světél, to z “hradu milosti”, a kláštera servitského, o samotě v té výši se pnucho. Přikrou ulicí dostal se F. Věk na náměstí dřevěných namoze domů s podlíněmi. Tam zajel do hostince, z něhož sotva že něco málo se posilnil, opět vyšel, aby ještě téhož večera vyhledal otceva obchodního přítele. Mělo na kvap. F. Věk byl v pohorském městě poprvé, a proto trochu za toho šera bloudil, nežli došel, kam chtěl. Tak se také dostal do nějaké ulice, kdež ho zastavil neohybný výjev.

Z dlíny truhlářské ozývaly se hluk, nadávky a láni. Věk maně se tam podíval a s poblesknutím dvířecí viděl muže, patrně mistra truhlářského, jenž všechnu rozka-

cen právě se přihnau obořil se na že, velice sešlého, stanuvší u dveří s rakví zcela prostou a zhruba jen natřenou. Chtěli ji odnésti a mistr jim v tom zabránil. Proč, bylo samo zřejmo. Rakve nebyla asi zaplácena, a oni neměli peněz. To Věka dojal. Čekal u dveří a díval se. Viděl, jak ten mladší je všechnu ustrašen, jak ten starší truhláří domlouvá, prosí, ano teď ruce zvedá, ale v tom jak mistr přiskočívá ke dveřím prudce je otevřel a chytil starého ubožáka za rameno, a ten už se zapotácav, o cítil se na ulici a div že nepadl. Mladý skočil za ním. Truhlář ještě ve dveřích hlasitě nadával a klel.

Věk nechal muže a výrostka zajíti a teprve pak k nim přikročil, drže váček s penězi v ruce.

O ně běželo, jak se přesvědčil, když se s neznámým rozhovořil. Ptal se ho, proč že nešel ke známým, že by tu v městě přece bylo několik milosrdných lidí.

“My tu jsme, pane, cizí. My jsme umělci, herci — a s těmi není slitování —”

Věk se zarazil.

“Divadelní herci?!” zvolal.

“Ano. Každý rád se na nás podívá, když hrajeme, tleskají nám, když je rozpláceme, nebo rozesmějíme. Ale po divadle jsme jako prašiví. Na venkově a tady v horách zvláště. Každý se nám vyhýbá hůře než židům. Nebožtka kamaráda nechtěl farář ani hned zapotřít. Zle se máme tady v těch horách, pane, tuze zle. Když ani mrtvému kamarádu nesehnali jsme na rakev. Ředitel jí objednal, ale na úvér jsme jí nedostali. Ke všemu to nadávání —”

“A což ředitel?”

“Nemá ani haléře. Ani nám na chléb. Jsme živi více z almužen nežli z gráže —”

“Jak se jmenuje ředitel?”

Osmělý herec jmenoval nějaké německé jméno, Věkovi zcela neznámé.

“Kde máte divadlo?”

Herec udal hospodu a hned zvol Věka, aby je ráčil dnes navštívit, že hrají tuze krásný kus od Ifflanda. Věk na pozvání ani neodpověděl, ale zeptav se, co chce truhlář za rakev, dal herci tolik ze svého váčku. Přidav mu ještě dva dvacetníky, kvapně odešel a zmizel v temnu nadbaje obou zasvěcených Thaliiných, kteří plni úžasu za ním hleděli, jako za nějakým tajemným viděním, zázrakem jim poslaným.

Věk zapomněl na chvíli, proč vyšel z hospody, a kráčel před se zamýšlen na cestu se neohlížeje. Šel mezi staveními, většinou dřevěnými a přízemními a mezi ploty zahrad k ním příslušných.

Snih poletoval. Nevěda zabořil v pravo a zahledl pak zase ty, které měl ještě na myslí, oba herce, ale již s rakví. Zahledl je na koutci uličky, kterou se bral, vstupující právě do nízkého, dřevěného domku, z jehož oken padala zář. Věk zamířil za nimi. Za chvilku stanul u oken dotčeného stavení žádnou záslonou nezastřených. Nachýlil se, hleděl do vnitř.

Spatřil chudou světelnou stěnu dříve již neblížených. Na stole o podál okna počelo kahan a v třaslavé jeho záři viděl dívku u stolu sedící. Měla přes ramena šátek a byla schoulena, neboť ve světelné nebylo asi ani zatopeno. Do tváře jí neviděl. Ti dva herci právě vstoupivše, kladli rakev na dvě židle, jež jim nějaký muž postavil do prostřed světnice. Muž ten prve stál v koutě u postele, kam až svět kahanu jasně nepadal. Ale jak nyní židle rovnal, obrácen jak tvář k oknu, dostal se více do světla, a Věk — se lekl.

Tham! Václav Tham! On, ano on! Ale, jak se změnil! Už při tomto světle bylo to patrné. Tvář zajisté delší šas neholená, byla hubenější, barvy zašleutlé, výrazu zasmušilého. Nyní nějak ozýval, jak oba herci postavivše rakev na židle, jali se něco vypravovat. V tom už také dívka u stolu obrátila hlavu po hercích, a jak ten starší sáhnul do kapsy, ukazoval na ploché dlani divičnu se, šasnoucíu

posluhačům dva stříbrné dvacetníky, jaká změna se stala s Thamiem. Všiml si jeho obnošeného kabátu, někdy tmavomodrého, až po krk upjatého, jeho hustých vlasů nepudrovaných, ale také hrubě nehlazených, přepadlé tváře i zkašeného oka. A kde že byla ta jasná mysl mladého spisovatele, kde jeho svěžest a veselí? Byl roztrpčen, nekliděn, nespokojen, rozháran, jak Věk dobře z toho vycítil, co Tham jen napovídal.

Hmotný nedostatek, nouze tlačily jej jako všecku společnost, a níž za jedno trpěl. Ale oni všichni měli jen to, on pak trápení ještě jiné. Hnětlo ho a soužilo, že se na tu dráhu vydal, ne pro to, co trpěl, ale pro to, co opustil. Sám to Věkovi řekl.

“Jsem špatný učitel,” pravil s trpkým posměškem. “Špatný. Jich jsem učil, věděl-li, a k vlastenectví nabádal. A co já teď? Podívej se na mne. S německými herci se světem se potloukám a utrácím svou sílu, svého ducha — zabíjím se.”

Prudce se napil z korbele.

“A proč všichni, proč pan Butteau,” ptal se Věk poněkud ostýchavě, ač by se byl raději přímo zeptal, kde je Paula, je-li ženat, ač to ovšem na jisto tužil.

“Pan Butteau!” zvolal Tham trpce. “Pan Butteau není nic. Ženské jsou všichni. Lotka, ta ještě více, věděl-li, ta je vlastně všechnu přičinou. Myslí, že v ní dřívě Bůh ví jaký genius, jaká je znamenitá herečka, a proto nebyla v Praze sponkajena. Pořád jí dávají úlohy, jaké se jí nelíbily, pořád byla odstrkovaná, ustavičně jí krývali. Doma měla oporu, to věděl. Myslíli zrovna tak; a tak panu Lotty, nemohouc se něčeho dočkat, jak by si byla přála, počala se sama domlouvat, a jak měla ostrý jazyk, vyjela si ostře; ale ředitel se nelek a pustil jí Tatínek byl všechnu bez sebe, pro domnělé příkoří své deery nabyt neobyčejné odvahu a jak byl ženskými doma naštván, začal do ředitelské kanceláře. Ale marně se oháněl a svých francouzských předků se dovolával.”

“Propustili i jej —” doplnil Věk, když Tham, chopiv se opět korbele, pil.

“Ano, byl bez chleba on, i deera, všichni. Nejprve myslili, že by ho bylo jinde jinde uchytili. Iako by byla nějaká Koernocka! Nešlo to, a že nic jiného nebylo, tak vzali, co bylo, místo u této společnosti, která se právě sbírala. Pro mne to byla také rána. Rozumějí přáteli — Paula musila s nimi. Rozloučili jsme se, a já — Bůh milý ví, že jsem si ji tak zamiloval! Měl jsem velikou starost o ni, jak jí je, netužil jsem jí nic dobrého při společnosti. Chodil jsem jako bludná ovce. Pořád jsem na ni myslil. Kdyby alespoň byla mohla mluvit! A ona! Jak těžko odcházela, jak se bolestně loučila! Měl jsem jí pořád na myslí, jak byla té poslední chvíle, jak se chvěla, jak mi napsala třesoucí se rukou, že na ni zapomenou...”

Tham se zamlčel.

Věk naslouchaje bez pohnutí, řekl nějak nejisté: “A proč jí nepojali za svou?”

“Ano,” odvětil Tham prudce vytrhnuv se ze svého zamýšlení. “Tak jsem na to pomyslel. Ale odešli tak náhle, a já nebyl na nic přichystán. A u koho měla tu zůstat ona? Tak odešla s rodiči. Nebylo zbylí. Já pak sám s sebou zápasil. Ó, zkusil jsem mnoho. Věděl, co jsem si umínil, proč jsem šel ze služby, proč jsem pracoval, že pro náš jazyk, aby byl zveleben... Bránil jsem se. Paula sešla mně s očí, ale ne z mysli. Docházela jejímu. Paula, jak je jí tesknou. Viděl jsem ji jako holubičku tichou, trpící, nemohoucí si ani posteskout. Pak také psal otec, že Paula se trápí, že chřadne! Tu bylo po všem poji. Sehnal jsem, kde co bylo, abych měl na cestu, a vypravil jsem se za ní. A vše jsem se do Prahy nevrátil...”

“Ale mohli si Paulu odvést a pak —”

“A přijet zase do Prahy. Tak jest. Mohlo tak být a mělo. Byli bychom také nouzi třeli, ale já bych byl alespoň zůstal při svém, nebyl bych se stal zrádce sama sebe. Když jsem přijel ke společ-

nosti, pro nic jiného jsem neměl mysl nežli pro Paulu. Byla přepadlá. A měla takovou radost z mého nenadálého příchodu! Plakala, objímala mne —”

Tham si nevěšil, jak to vše asi mladého přítele dojmá. Chtěl patrně omluviti před ním své jednání.

(Pokračování.)

Skeptikové.

Lidem, kteří jsou plnými nedůvěry ke všem, říká se skeptikové. Můžete jim předváděti přesvědčující důkazy, odkazovati se na lidi zcela věrohodné, oni přece neuvěří. Nejlepší a snad jedinou cestou jest dáti jim příležitost osobně se o té neb oné pravdě přesvědčiti. Malý příklad! Před nedávnem rozhodl se majetník chemické laboratoře, pan Josef Triner, zlepšiti svůj světoznámý výrobek, Trinerovo Léčivé Hořké Víno, totiž zvýšiti jeho léčivou sílu tak, aby menší dávka měla též nebo ještě větší účinek nežli měla před tím dávka veliká. Chtěl přesvědčiti ony nedůvěřivé lidi o tom, že v chorobách zažívacích orgánů není většinou léku, že v chudokrevnosti, nervoznosti, v chorobách spojených se zácpou, přeháním u srdce, bolestmi hlavy, nechuti k jídlu, bolestmi ve vnitřnostech, toto víno přinese nejrychlejší úlevu i vyléčení. Proč, aby každý se o pravdě tohoto trazení sám přesvědčil, jak potřeba bude kázati. V lékárnách. Joseph Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

OZNÁMKOVÁ KANCELÁŘ.

Obstarávám a přijímám oznámky do všech českých, slovanckých, polských a chorvatských časopisů v Americe. Jsem výhradní oznámkový zástupce těchto časopisů. Podám Vám všechny informace, týkající oznamovatelům a obchodníkům, kteří si přejí oznamovat. Obkarije se výhod, kteréž se poskystarávám překlady do všech řečí. Pošlu Vám seznam všech mezi-slovanckých časopisů na požádání.

Alois J. Sankaf,
391f
115 Dearborn Str.,
Chicago, Illinois.

Zdánlivé nepatrné ochuravění může míti v zápětí vážnou nemoc, které předejdete včasným použitím Severových Rodinných léků.

S POČÍNÁJÍCÍM JAREM

- potřebujete odstraniti pocit zmalátnělosti a únavy,
- potřebujete vzpružiti činnost zlenivělých ústrojí,
- potřebujete zbavit krev nežádoucích látek,
- potřebujete silnou, čistou, zdravou krev,
- potřebujete pravidelně užívatí

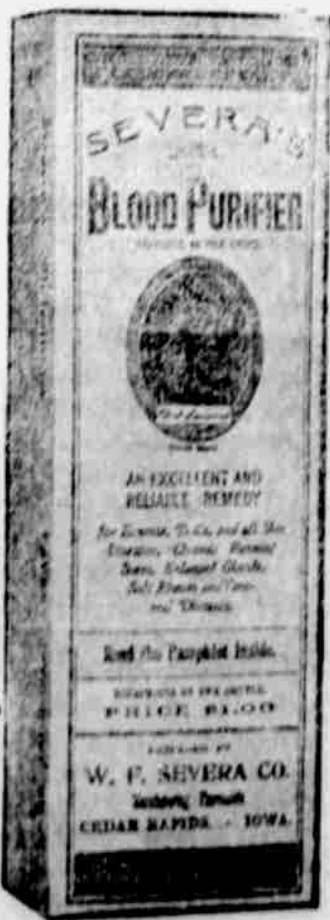
Severův Krvečistitel.

Vyvolá podivuhodné změny ve vaší soustavě

a zlepši vaše zdraví.

Cena \$1.00

— NA PRODEJ V LÉKÁRNÁCH —

Nikdy nezapomeňte říci, že chcete jediné SEVEROVY LÉKY a neberte jiné, jež bývají často nabízeny k vůli většmu zisku, který na nich obchodník má.

Proměnlivé počasí
přináší s sebou kašel, chraptivost, bolavost v krku, obtížné dýchání, ale

Severův Balsám pro plíce
jest bezpečným lékem proti všem takovým neduhům. Jí první dávka často přinese úlevu.
Cena 25 a 50c.

Jazyk ukazuje
když jsou zažívací v nepořádku. Je-li potažen bíle, tu jest čas užívatí

Severův Životní balsám
Napravuje poruchy zažívací soustavy, zlepšuje činnost jater a dodá tělu síly a svěžesti.
Cena 75 centů

Potřebujete-li rady, pište na naše lékařské oddělení.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Z dlíny truhlářské ozývaly se hluk, nadávky a láni. Věk maně se tam podíval a s poblesknutím dvířecí viděl muže, patrně mistra truhlářského, jenž všechnu rozka-

posluhačům dva stříbrné dvacetníky, jaká změna se stala s Thamiem. Všiml si jeho obnošeného kabátu, někdy tmavomodrého, až po krk upjatého, jeho hustých vlasů nepudrovaných, ale také hrubě nehlazených, přepadlé tváře i zkašeného oka. A kde že byla ta jasná mysl mladého spisovatele, kde jeho svěžest a veselí? Byl roztrpčen, nekliděn, nespokojen, rozháran, jak Věk dobře z toho vycítil, co Tham jen napovídal.

“Propustili i jej —” doplnil Věk, když Tham, chopiv se opět korbele, pil.